

011B MITÄ KEITTIÖSSÄ TEHDÄÄN?

OPISKELTAVA SANASTO JA RAKENTEET:

huoneita ja kotitöihin liittyviä,
passiivimuotoisia verbejä
Mitä keittiössä/olohuoneessa/
kylpyhuoneessa tehdään?
Keittiössä laitetaan ruokaa/juodaan/syödään.
Olohuoneessa katsotaan televisiota/
leikitään/ollaan tietokoneella.
Kylpyhuoneessa käydään suihkussa/
pestään pyykkiä.

Tämä tuokio on sisartuokio Mitä keittiössä on?
-tuokiolle.

VINKKI: Tästä tuokiosta voi tehdä kolme
rinnakkaista tuokiota saman mallin mukaan
lisäämällä jokaiseen tuokioon kyseiseen
huoneeseen liittyvää sanastoa:

- 1) Mitä keittiössä tehdään?
- 2) Mitä kylpyhuoneessa tehdään?
- 3) Mitä olohuoneessa tehdään?

TARVIKKEET:

- Kuvakortit huoneista: keittiö, olohuone, eteinen, makuuhuone, lastenhuone, sauna, kylpyhuone, vessa (kuvakortteja tarvitaan jokaiselle opiskelijalle yksi; ota tarvittaessa lisää huoneiden kuvakortteja tuokiosta Mitä huoneessa on?)
- Kuvakortit kotityöverbeistä (kuvia ihmisistä tekemässä kotitöitä)
- Opiskelijoille sanasto kotiin vietäväksi

TUOKION KULKU:

TERVEHDYKSET JA ESITTÄYTYMINEN

Opiskelijat ovat jossa ringissä tai puoliympyrässä. Tervehditään opiskelijoita, ja esittäytyään rakenteella: "Minä olen..." Käydään opiskelijoiden kanssa läpi esittäytymiskierros tällä tavalla.

TAVOITTEET

Tänään opitaan vastaamaan kysymykseen: "Mitä huoneessa tehdään?", eli sanomaan "keittiössä syödään" ja "makuuhuoneessa nukutaan".

SANASTON MALLINNUKSEEN

Esitellään kuvakorttien avulla tunnin sanasto: ensin huoneet, sitten verbit.

Vetäjä näyttää ensimmäisen kuvakortin huoneista, esimerkiksi keittiöstä, ja sanoo: "keittiö", ja viittaa opiskelijoita toistamaan. Avustaja toistaa opiskelijoiden mukana. Kaikki huoneet käydään yhdessä läpi muutamaan kertaan.

PUHUVAN SANAKIRJAN MALLINNUKSEEN

Vetäjä osoittaa avustajaa ja sanoo "sanakirja". Avustaja muuttuu puhuvaksi sanakirjaksi: hän nousee seisomaan vetäjän taakse ja toistaa "sanakirja". Vetäjä näyttää jotain huonekuvaa ja esittää, ettei muista sen nimeä. Hän koskettaa sanakirjan ojennettua kättä, ja sanakirja kertoo unohtuneen sanan. Mikäli vetäjän unohtama sana on verbi, on tärkeää, että sanakirja antaa puuttuvan verbin passiivimuodossa. Tämä voidaan esittää muutaman kerran eri sanojen kanssa.

SANASTON HARJOITTELU

Seuraavaksi jokainen opiskelija valitsee itselleen yhden huonekuvan, jotka käydään piirissä läpi vetäjän johdolla. Puhuva sanakirja auttaa, jos opiskelija ei muista sanaa. Tämä voidaan toistaa useamman kerran niin, että opiskelijat vaihtavat huoneiden kuvakortteja kierroksien välissä.

Huoneiden jälkeen esitellään verbien kuvakortit. Vetäjä näyttää ensimmäisen kuvakortin kotityöverbistä, esimerkiksi syömisestä, ja sanoo verbin passiivimuodon: "syödään", ja viittaa opiskelijoita toistamaan. Avustaja toistaa opiskelijoiden mukana. Tärkeää on, että verbeistä käytetään pelkästään passiivimuotoa. Kaikki kotityöverbit käydään yhdessä läpi muutama kertaan. Kotityöverbejä on paljon, joten läpikäytäviä verbejä voi valikoida käytettävissä olevan ajan mukaan. Kotityöverbeihin tutustumisen voi aloittaa esimerkiksi olennaisimmilla sanoilla ja täydentää sanastoa tunnin edetessä.

Seuraavaksi jokainen opiskelija valitsee itselleen yhden verbikuvan, jotka käydään piirissä läpi vetäjän johdolla. Puhuva sanakirja auttaa, jos opiskelija ei muista sanaa. Tätä voidaan toistaa useamman kerran niin, että opiskelijat vaihtavat verbien kuvakortteja kierrosten välissä.

KEITTIÖSSÄ SYÖDÄÄN

1. Vetäjä ottaa yhden huoneen (esimerkiksi keittiö) ja yhden verbin (esimerkiksi syödään) ja muodostaa niistä kokonaisen lauseen esimerkiksi: "Keittiössä syödään." Avustaja toistaa lauseen ja pyytää kädenliikkeellä opiskelijoita toistamaan saman. Eri kuvayhdistelmistä syntyviä lauseita toistetaan rauhallisesti 2–3 kertaa.

Seuraavaksi jokainen opiskelija valitsee kaksi kuvaa pöydältä, yhden huonekuvan ja yhden verbikuvan, joista muodostuvat lauseet käydään piirissä läpi vetäjän johdolla. Puhuva sanakirja auttaa muistamisessa. Tämän jälkeen opiskelijat vaihtavat kuvansa uusiin, ja toistetaan kierros uudelleen. Kierroksia tehdään muutama.

2. Vetäjä ottaa yhden huoneen ja valitsee verbien kuvista kaikki, joita voidaan tehdä kyseisessä huoneessa. Vetäjä muodostaa jokaisesta huoneen ja verbin yhdistelmästä kokonaisen lauseen, samalla kun hän näyttää opiskelijoille kuvayhdistelmän: "Keittiössä syödään. Keittiössä laitetaan ruokaa. Keittiössä siivotaan." Avustaja ja opiskelijat toistavat. Tämä toistetaan jokaisen huoneen kanssa.

Sen jälkeen vetäjä valitsee yhden huoneen ja avustaja yhden verbin. Avustaja muodostaa kuvista lauseen. Jos avustajan mielestä verbi sopii yhteen huoneen kanssa, hän nousee seisomaan. Jos taas avustajan verbi ei sovi yhteen huoneen kanssa, hän jää istumaan. Tämä havainnollistetaan opiskelijoille muutaman eri verbin avulla. Sitten opiskelijoille jaetaan omat verbikuvat. Vetäjä valitsee huonekuvista yhden, ja jokainen opiskelija muodostaa vuorollaan yhdistelmästä kokonaisen lauseen ja nousee seisomaan tai jää istumaan sen mukaan, sopiiko tekeminen hänen mielestään huoneeseen vai ei. Tässä ei ole oikeita tai väärä vastauksia.

LISÄHARJOITUKSIA

Ajan salliessa tai kertaamisen apuna voidaan käyttää myös seuraavia esimerkkiharjoituksia.

1. MUISTIPELI

Verbikuvista voidaan tehdä erikseen pienemmät muistipelikortit tuokion passiivirakenteen harjoitteluun. Jokaisesta kotityöverbistä tehdään tällöin kaksi samanlaista kuvakorttia. Kortit sekoitetaan pöydälle kuvapuoli alaspäin, ja jokainen pelaaja nostaa vuorollaan kaksi kuvaa yrittäen löytää parin. Jokaisen kuvan kohdalla hän sanoo verbin ääneen passiivissa. Esimerkiksi "siivotaan, imuroidaan" ei ole pari, mutta "syödään, syödään" on pari. Kaksi samanlaista kuvaa löytänyt pelaaja saa jatkaa vuoroaan ja nostaa uudet kaksi pelikorttia. Peli jatkuu, kunnes kaikki parit on löydetty.

2. Sanaston kertaaminen kysymyksillä: "Mitä keittiössä tehdään?" ja "Missä siivotaan?" Vetäjä ottaa yhden huoneen, esimerkiksi keittiön, ja kysyy: "mitä keittiössä tehdään?" Sen jälkeen opiskelijat saavat valita pöydällä kuvapuoli ylöspäin olevista verbeistä keittiöön sopivia verbejä ja vastata vetäjän kysymykseen passiivimuotoisella verbillä. Vetäjä ja avustaja antavat vastauksista positiivista palautetta esimerkiksi sanomalla "hyvä!". Dialogi voisi mennä esimerkiksi näin:

"Mitä keittiössä tehdään?"

"Syödään!"

"Siivotaan, laitetaan ruokaa!"

Kun sanastoa kerrataan toisin päin, vetäjä ottaa yhden verbikuvan ja kysyy, missä tätä tekemistä tehdään, esimerkiksi: *"Missä siivotaan?"* Opiskelijat saavat valita pöydällä kuvapuoli ylöspäin olevista huonekuvista siivoamiseen sopivia huoneita ja vastata vetäjän kysymykseen huoneella. Huoneiden kuvakortteja on vähän, niitä voi tarvittaessa lainata lisää *"Mitä huoneessa on?"* -tuokion materiaaleista. Vetäjä ja avustaja antavat vastauksista positiivista palautetta esimerkiksi sanomalla *"hyvä!"*. Dialogi voisi mennä esimerkiksi näin:

"Missä siivotaan?"

"Keittiössä!"

"Makuuhuoneessa, vessassa!"

TOIMINNALLINEN LISÄTEHTÄVÄ: NYT SIIVOTAAN!

Vetäjä sanoo: *"Nyt pestään lattia!"* Sen jälkeen avustaja alkaa esittää lattianpesua. Sitten avustaja sanoo: *"Nyt syödään!"* Vetäjä alkaa esittää pantomiimina syömistä. Vuoro siirtyy seuraavalle, yksi sanoo ja toinen tekee. Tehdään pari rinkiä.

Varautuneen ja ujon ryhmän kanssa voidaan myös siivota, pestä lattia jne. yhdessä. Tällöin vetäjä sanoo: *"Nyt pestään lattia!"* ja kaikki alkavat esittää lattianpesua samanaikaisesti. Vuoro voi kiertää tai pysyä vetäjällä.

PIIRIN LOPETUS: MITÄ TÄNÄÄN OPITTIIN?

Lopuksi oppilaille jaetaan sanastomoniste ja käydään sen avulla vielä läpi opitut asiat. Tässä vaiheessa epäselväksi jääneiden sanojen merkityksiä voi selventää, jos se on tarpeen.

KEHUT, KIITOKSET, HYVÄSTELYT

